

خط قرمزها

حسین عاملی

کارشناس حقوقی اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران

مقررات تنبیه

می‌گردد با تأیید شورای مدرسه و موافقت اداره آموزش و پرورش در نوبت اول از حضور در مدارس منطقه و برای نوبت دوم تا مدتی که اداره کل آموزش و پرورش تعیین نماید از حضور در کلیه مدارس محروم می‌شود و از اولیای او خواسته می‌شود تعلیم و تربیت فرزند خویش را بیرون از مدرسه بر عهده بگیرند.

نکته حائز اهمیت این است که، به خاطر سن و موقعیت رشدی حساس دانش‌آموزان، تبصره ذیل ماده ۸۳ آیین‌نامه بیان می‌دارد: سوابق تنبیه و تخلف دانش‌آموز در پایان هر سال تحصیلی امحا خواهد شد تا سابقه نامناسبی برای دانش‌آموز باقی نماند. (البته نتیجه اقدامات در نمره انضباط منعکس می‌گردد)

در ماده ۸۵ آیین‌نامه نیز مدیر را موظف کرده که با همکاری معلمان و مربیان و شورای دانش‌آموزی، وظایف دانش‌آموزان، و تنبیهات و تشویقات مقرر در این آیین‌نامه را به تناسب سن و فهم دانش‌آموز به او آموزش دهد.

به یکی از روش‌های زیر مورد تنبیه قرار می‌گیرند:

۱. تذکر شفاهی به‌طور خصوصی
۲. تذکر و اخطار شفاهی در حضور دانش‌آموزان کلاس مربوط
۳. تغییر کلاس، با اطلاع ولی دانش‌آموز
۴. اخطار کتبی و اطلاع به ولی دانش‌آموز

۵. اخراج موقت از مدرسه با اطلاع قبلی ولی دانش‌آموز، حداکثر برای مدت ۳ روز
۶. انتقال به مدرسه‌ای دیگر.

طبق ماده ۷۸ تنبیهات ۱ و ۲ بر عهده معلم و مربی و بند ۳ بر عهده مدیر و بند ۴ و ۵ پس از موافقت شورای مدرسه با مدیر است؛ ولی در مورد بند ۶ علاوه بر تأیید شورای مدرسه، موافقت اداره آموزش و پرورش نیز ضروری است.

وفق ماده ۸۰ آیین‌نامه مزبور در نهایت اگر دانش‌آموزی از منطقه‌ای به منطقه‌ای دیگر منتقل شد و نهایتاً تشخیص داده شد که نظم آموزشی و تربیتی را برهم می‌زند و موجب انحراف و گمراهی دانش‌آموزان دیگر

در میان انبوه اخبار گوناگون منتشره در جامعه، اخباری همچون تنبیه دردناک دانش‌آموز به خاطر نمره، فرو رفتن مداد در سر دانش‌آموز در اثر تنبیه و ... هر چند اندک، فارغ از بروز واکنش اجتماعی، آثار حقوقی نیز به همراه دارد که در این مجال قابل بررسی است.

تنبیه در قوانین به دو شکل مجاز و غیرمجاز قابل بررسی است.

۱. تنبیه مجاز: در ماده ۶۸ آیین‌نامه اجرایی مدارس، مصوب شورای عالی آموزش و پرورش، وظایف و تکالیف دانش‌آموزان بیان شده است. در تبصره ذیل همین ماده آمده است که هنگام ثبت‌نام، برخی از موارد وظایف دانش‌آموزان در فرم ثبت‌نام ذکر گردد. ماده ۷۴ این آیین‌نامه نیز بیان می‌دارد: اگر دانش‌آموزان نسبت به وظایف خود قصور و سهل‌انگاری کنند، تخلف کرده‌اند و به استناد ماده ۷۶ آیین‌نامه، بعد از اینکه چاره‌جویی‌ها و راهنمایی‌های تربیتی مؤثر واقع نشد با رعایت تناسب

ادامه دارد...

تنبيه هم قانون دارد

حسین عاملی

کارشناس حقوقی اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران

که در صورت تخلف معلمان از این تکلیف گزارش آن را به اداره آموزش و پرورش ارائه نمایند.

همچنین مستند به بندهای ۱ تا ۴ ماده ۸ قانون رسیدگی به تخلفات اداری، اعمال کننده تنبیهات مذکور متخلف بوده و پس از معرفی به هیئت‌های رسیدگی به تخلفات اداری و بررسی پرونده توسط هیئت‌ها، متناسب با اعمال و رفتار وی حکم صادر می‌گردد.

علاوه بر مجازات فوق، که مجازات اداری محسوب می‌شود، طبق ماده ۶۰۸ کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی اهانت و هتک حیثیت و... افراد، مجازات کیفری نیز خواهد داشت. برابر ماده واحده استفساریه ماده مذکور منظور از توهین را به کار بردن الفاظی می‌داند که موجب تخفیف و تحقیر طرف مقابل گردد.

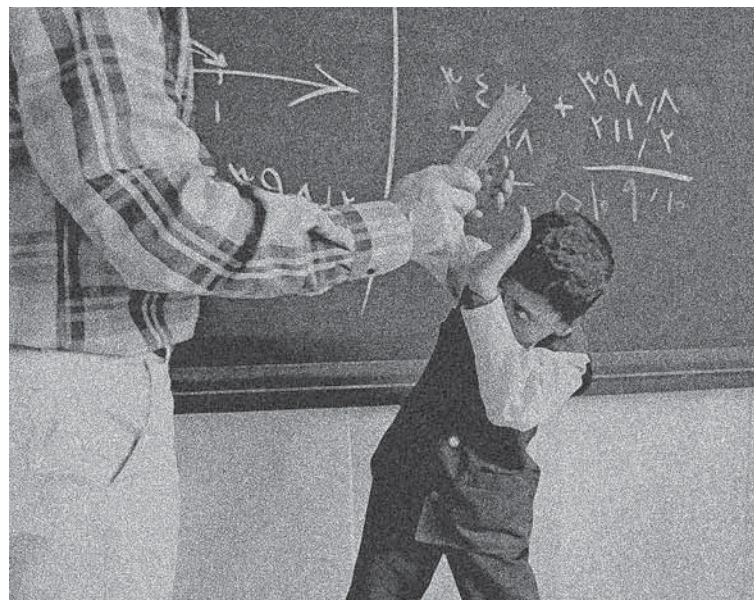
همچنین اگر تنبیه بدنی موجب کبودی و شکستگی و هرگونه صدمه به دانش آموز گردد، طبق ماده ۴۸۸ قانون مجازات اسلامی، موجب تعلق دیه نیز می‌گردد.

نکته قابل تأمل این است که در آیین‌نامه اجرایی مدارس که در حکم قانون است تأکید بر چاره‌جویی و راهنمایی‌های تربیتی گردیده و مرقوم می‌دارد در صورتی که این اعمال مؤثر واقع نشد با رعایت تناسب تنبیه اعمال می‌گردد. پس باید این مطلب در نظر قرار گیرد که بهترین روش برای متنبه نمودن دانش‌آموزان روش‌های تربیتی است. به امید روزی که شاهد این مسائل و مشکلات نباشیم.

در قوانین بیان می‌گردد. در ابتدا باید دانست که به موجب ماده ۹۰ قانون مدیریت خدمات کشوری، کارمندان، از جمله معلمان، موظفاند که وظایف خود را با دقت، سرعت، صداقت، امانت، گشاده‌رویی، انصاف و تبعیت از قوانین و مقررات عمومی و اختصاصی دستگاه مربوطه انجام دهند.

و اما در خصوص تنبیه غیرمجاز: در ماده ۷۷ آیین‌نامه اجرایی مدارس در خصوص تنبیه بدنی آمده است: اعمال هرگونه تنبیه از قبیل اهانت، تنبیه بدنی و تعیین تکالیف درسی جهت تنبیه ممنوع است. در ماده ۸۲ همین آیین‌نامه مدیر مدرسه را موظف به اطلاع‌رسانی ممنوعیت تنبیه بدنی به همکاران نموده و بیان می‌دارد

در شماره گذشته به بررسی بحث تنبیه‌های مجاز در قانون پرداختیم که از جمله عبارت است از تذکر و اخطار شفاهی به‌طور خصوصی؛ تذکر و اخطار شفاهی در حضور دانش‌آموزان کلاس مربوط؛ تغییر کلاس در صورت وجود کلاس‌های متعدد در یک پایه با اطلاع ولی دانش‌آموز؛ اخطار کتبی و اطلاع به دانش‌آموز؛ اخراج موقت از مدرسه با اطلاع قبلی ولی دانش‌آموز به مدت حداکثر ۳ روز و بالاخره انتقال به مدرسه دیگر. توضیحات کاملی نیز در خصوص این تنبیهات ارائه گردید. در این شماره تنبیه غیرمجاز از جمله تنبیه بدنی، اهانت و تعیین تکالیف درسی جهت تنبیه بررسی خواهد شد و مسائل مربوط به آن

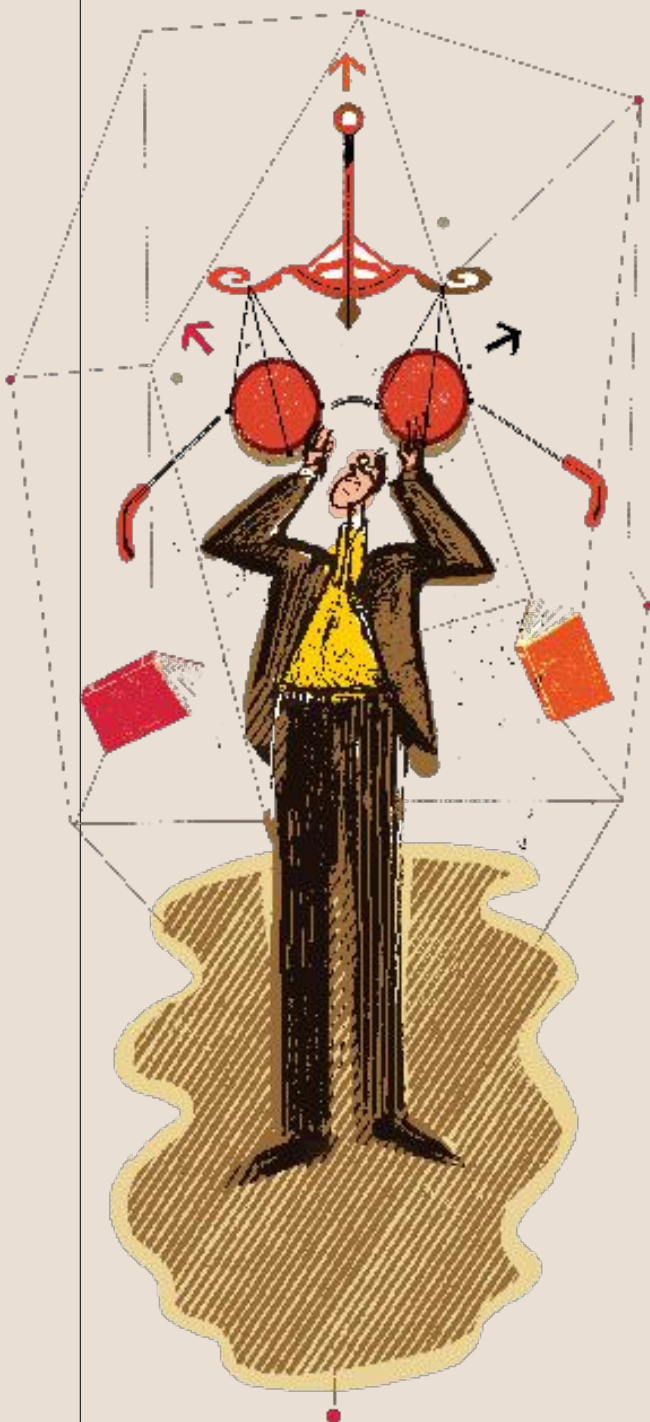
مسئولیت مدنی در مدرسه

قسمت اول

حسین عاملی

کارشناس حقوقی اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران

تصویر گر: میثم موسوی

بروز خیلی حوادث در فضاهای آموزشی و پرورشی به سبب وارد کردن خسارت به افراد و اموال موجب ایجاد مسئولیت حقوقی خواهد بود که علاوه بر حالت مجازات و بازدارندگی، ترمیم یا جبران خسارات و رفع ضرر از زیان دیده از اهداف آن به شمار می آید.

گاهی شاهد شکایات اولیای دانش آموزان از مدیر و معاونین و معلمان مدارس جهت جبران خسارات وارده به دانش آموزان می باشیم که در برخی از موارد نیز کارکنان خدوم آموزش و پرورش بنا به ناآگاهی از قوانین و مقررات محکوم به پرداخت خسارت می گردند.

در صفحه حقوقی این شماره بر آن شدیم که مطالبی را جهت کاهش این مسائل و مشکلات از طریق قوانین و مقررات ارائه نماییم.

ماده ۱ قانون مسئولیت مدنی در خصوص وارد کردن خسارت به دیگران بیان می دارد: «هر کس بدون مجوز قانونی عمدا یا در نتیجه بی احتیاطی به جان یا سلامتی یا مال یا آزادی یا حیثیت یا شهرت تجارسی یا به هر حق دیگر که به موجب قانون برای افراد ایجاد گردیده لطمه ای وارد نماید که موجب ضرر مادی یا معنوی دیگری شود مسئول جبران خسارت ناشی از عمل خود می باشد» همچنین به موجب مواد ۳۲۸ و ۳۳۱ قانون مدنی «هر کس سبب اتلاف مال غیر شود یا اینکه خود مال دیگری را تلف کند مسئول جبران است و در صورت نقص مسئول نقص قیمت آن است.»

به همین سبب با توجه به این مواد قانونی، هر گونه خسارت که شخصی به دیگری وارد سازد باید جبران شود و کسی مسئول جبران است که خسارت را ایجاد کرده و یا موجب ایجاد آن بوده است. در اینجا می توان گفت اگر معلمی باعث ایجاد خسارت به دانش آموز (چه مادی و چه معنوی) گردد مسئول جبران است.

در ماده ۷ قانون مسئولیت مدنی آمده است «کسی که نگاهداری یا مواظبت مجنون یا صغیری، قانونا یا بر حسب قرارداد، به عهده او می باشد در صورت تقصیر در نگاهداری یا مواظبت مسئول جبران زیان وارده از ناحیه مجنون و یا صغیر می باشد» و با عنایت به اینکه مواظبت از دانش آموزان در ساعات مدرسه به معلمان و مدیر و معاونان مدرسه سپرده شده است در صورت احراز تقصیر در نگاهداری و ایجاد خسارت، کارکنان مزبور مسئول می باشند.

همچنین ماده ۱۱ قانون مسئولیت مدنی در خصوص وارد نمودن خسارت از ناحیه کارمندان دولت اعلام می دارد «کارمندان دولت ... که به مناسبت انجام وظیفه عمدا یا در نتیجه بی احتیاطی خساراتی به اشخاص وارد نمایند شخصا مسئول جبران خسارت وارده می باشند ولی هر گاه خسارات وارده مستند به عمل آنان نبوده و مربوط به نقص وسایل ادارات و یا مؤسسات مزبور باشد در این صورت جبران خسارت بر عهده اداره یا مؤسسه مربوطه است»

قانون حوادث در مدارس

قسمت دوم

حسین عاملی

کارشناس حقوقی اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران

هرگونه اقدام مسئولین مدرسه از جمله مدیران و معلمین مدارس در خصوص فضای فضای مدرسه به لحاظ عدم رعایت استانداردهای مربوطه احتمال بروز مسئولیت را متصور خواهد نمود. از نظر کیفری نیز ماده ۱۵۸ قانون مجازات اسلامی در خصوص حوادث ورزشی بیان می‌دارد: «ارتکاب رفتاری که طبق قانون جرم محسوب می‌شود، در موارد زیر قابل مجازات نیست» که در بند ۳ این ماده آمده است: «عملیات ورزشی و حوادث ناشی از آن، مشروط بر اینکه سبب حوادث، نقض مقررات مربوط به آن ورزش نباشد و این مقررات هم معاینات شرعی نباشد» پس، طبق این ماده، هم شرعی بودن ورزش باید مورد توجه قرار گیرد و هم اینکه نقض قوانین آن ورزش موجب وقوع جرم نباشد. در ضمن بیمه مسئولیت مدنی از طرف مدیران و کارکنان مدرسه نباید فراموش شود که در مواقع بروز مسئولیت مدنی، جبران خسارت نموده و بار تحمل مسئولیت را برای آنان کم می‌نماید.

در شماره گذشته در خصوص مسئولیت مدنی افراد و اینکه هر کسی بر دیگری خسارتی وارد آورد از هر حیث که باشد باید جبران نماید مطالبی بیان گردید. در این شماره حوادثی که در مدارس اتفاق می‌افتد از دیدگاه حقوقی بررسی خواهد شد. در خصوص اتفاقاتی که در مدرسه می‌افتد، از جمله بروز حوادث در ساعات تربیت‌بدنی که منجر به ایجاد خسارت و یا جراحت در دانش‌آموزان می‌گردد، و همچنین برخورد دانش‌آموزان با وسایل و امکانات ساختمانی موجود در فضای مدرسه، لازم است نکاتی ذکر شود:

۱. طبق شیوه‌نامه ایمن‌سازی فضا و تجهیزات ورزشی مدارس کشور در بند وظایف معلم تربیت‌بدنی مسئولیت‌های معلم تربیت‌بدنی از جمله شناسایی نقاط و وسایل حادثه‌خیز مربوط به فضاهای ورزشی و اعلام به مدیر مدرسه، بازدید مستمر از وسایل ورزشی و فضاها در هر ساعت از تربیت‌بدنی، توجه به وسایل شخصی دانش‌آموزان و ارائه رهنمودهای لازم در صورت مشاهده هرگونه نقص و... آمده که باید رعایت گردد.

۲. معلمان کلاس‌ها نیز باید در جهت رفع مشکلات فیزیکی کلاس‌ها، موارد لازم را به مدیر مدرسه گزارش کنند.

۳. مدیر مدرسه که با عنایت به مواد ۲ و

۴ آیین‌نامه اجرایی مدارس به‌عنوان مسئول

مدرسه و نماینده آموزش و پرورش است، باید

اقدام به برطرف نمودن موانع و ایرادات

نماید و در صورت عدم توانایی مالی یا

اداری برای رفع موانع، به‌صورت کتبی

آن را به مقامات مافوق جهت رفع

مشکل گزارش نماید؛ زیرا ماده ۱۱

قانون مسئولیت مدنی بیان می‌دارد:

«هرگاه خسارت وارده مستند به عمل

آنان نبوده و مربوط به نقض وسایل

ادارات و یا مؤسسات مزبور باشد در این

صورت جبران خسارت بر عهده اداره یا

مؤسسه مربوطه است.»

ضمناً با عنایت به وظایف تصریحی مورد

اشاره در ماده ۲ قانون تأسیس سازمان نوسازی

و توسعه و تجهیز مدارس کشور، هرگونه احداث

بنا، توسعه و ترمیم و نوسازی مدارس از جمله

اختیارات سازمان نوسازی می‌باشد. بنابراین

قوانین ساعت کاری معلمان

حسین عاملی

کارشناس حقوقی اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران

تصویرگر: میثم موسوی

کمیته اجرایی طرح طبقه‌بندی مشاغل قابل احتساب است:
الف. تجارب گذشته صرفاً در زمینه شغل مورد تصدی باشد.
ب. گواهی پرداخت حق بیمه یا کسور قانونی مربوط.
ج. گواهی انجام کار شامل تاریخ شروع، خاتمه و استمرار اشتغال.
د. گواهی ثبت شرکت یا مؤسسه در مورد شرکت‌ها و مؤسساتی که الزام قانونی برای آن‌ها وجود دارد و یا ارائه مجوز تأسیس از مراجع ذی‌صلاح در مورد سایر مؤسسات حسب مورد.

و اما در خصوص تقلیل ۲ ساعت تدریس

در تبصره یک ماده ۲ دستورالعمل فوق‌الذکر آمده است: «از ساعات کار هنرآموزان، دبیران شاغل در دبیرستان‌ها و مربیان امور تربیتی شاغل در دبیرستان و هنرستان، به شرط داشتن حداقل مدرک تحصیلی لیسانس، ۲ ساعت در هفته کسر می‌گردد.» این تبصره توسط شورای امور اداری و استخدامی کشور با نامه شماره ۵۱۹۳/۴۲ مورخ ۷۱/۸/۶ به شرح زیر اصلاح گردیده است: به قسمت آخر ماده ۲ دستورالعمل مزبور متن ذیل اضافه می‌گردد: ساعات تدریس متصدیان مشاغل فوق‌الذکر، حداقل تعیین گردیده و به تشخیص وزیر قابل افزایش است. براساس این اصلاحیه بخشنامه ۱۰۰/۷۱۰/۵۷۴ مورخ ۷۱/۹/۲۲ وزارت آموزش و پرورش ساعات کار مشاغل مذکور را کماکان ۲۴ ساعت در هفته تعیین نموده است. در ضمن دادنامه ۳۱ الی ۳۳ مورخ ۸۵/۲/۳ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری تعیین ساعات کاری معلمان را در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار داده است.

در خصوص تقلیل ساعت کاری معلمان کشور بحث‌ها و سؤالات متعددی از جانب خود معلمان مطرح می‌گردد که برای روشن شدن مطلب، به بررسی آن در قوانین و مقررات می‌پردازیم.
در تبصره ۲ ماده ۲ دستورالعمل نحوه احتساب تجربه آموزشی، موضوع تبصره یک ماده یک آیین‌نامه اجرایی طرح طبقه‌بندی مشاغل معلمان کشور در خصوص تقلیل ساعت کاری معلمان بیان می‌دارد: «از ساعات تدریس متصدیان مشاغل فوق داشتن ۲۰ سال سابقه تدریس یا مدیریت و معاونت مدرسه یا رسیدن به سن ۵۰ سالگی ۴ ساعت در هفته کسر خواهد شد.» و در تبصره ۳ این ماده، خدمت تمام‌وقت رؤسا و معاونین کلیه آموزشگاه‌ها را تمام ساعات رسمی مدرسه عنوان می‌کند.

در ماده ۴ دستورالعمل فوق‌الذکر و تبصره‌های ذیل آن، مواردی را که جزء سنوات تجربی محاسبه نمی‌گردد و یا به صورت یک دوم لحاظ می‌شود بر شمرده است. و از جمله تجارب غیر مربوط تمام‌وقت دولتی (غیرآموزشی) و خدمت نیمه‌وقت بانوان را به میزان یک دوم قابل اعمال دانسته و دوران آمادگی به خدمت، ایام تعلیق، ایام بازنشستگی، ایام عدم اشتغال از قبیل انفعال موقت، مرخصی بدون حقوق و مرخصی‌های استعلاجی بیش از ۴ ماه در سال و... را به‌عنوان سنوات تجربی قابل اعمال ندانسته است. همچنین اگر شخصی در ایام خدمت وظیفه به صورت تمام‌وقت تدریس داشته است این مدت به‌عنوان تجربه آموزشی قابل محاسبه است.

در ماده ۶ این دستورالعمل در خصوص احتساب سوابق تجربی بخش غیردولتی مستخدمینی که در رشته شغلی «هنرآموزی» فعالیت دارند بیان می‌دارد که در صورت شرایط ذیل با تشخیص

فوق العاده شغل در قوانین و مقررات

حسین عاملی

کارشناس حقوقی اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران

یکی از سؤالاتی که پس از اجرایی شدن قانون مدیریت خدمات کشوری در سال ۱۳۸۸ مطرح گردیده است در خصوص فوق العاده شغل موضوع بند ۵ ماده ۶۸ قانون مذکور می باشد.

بود، فوق العاده شغلها را به ترتیب ۷۰۰ و ۱۰۰۰ و ۱۵۰۰ تصویب نمود و در تصویب نامه ۲۹۴۱/ت/۵۰۰۷۱ هـ مورخ ۱۳۸۰/۰۹/۲۰ به ترتیب به ۷۰۰ و ۱۵۰۰ و ۲۰۰۰ امتیاز افزایش داد که در هر دو تصویب نامه منوط به پرداخت از محل صرفه جویی ها شده است. همچنین در تصویب نامه اخیر بیان داشته است که دستگاه های اجرایی و... که تا زمان این تصویب نامه از فوق العاده شغل مورد بحث برخوردار نشده اند می توانند فوق العاده ها را تا امتیازات فوق الذکر محاسبه نماید. ضمناً مستند به ماده ۷۷ قانون مدیریت خدمات کشوری تعیین میزان فوق العاده های مذکور در بندهای ۵، ۶، ۷، ۸، ۹ و ۱۰ ماده ۶۸ این قانون تا سقف تعیین شده توسط مراجع ذی ربط با وزیر و یا رئیس دستگاه اجرایی و یا مقامات و مدیران خواهد بود. در حال حاضر وزارت آموزش و پرورش با رعایت سطح مشاغل برای سطح کاردانی ۷۰۰ و کارشناسی ۱۵۰۰ و بالاتر ۲۰۰۰ امتیاز را لحاظ نموده است.

دو نکته در اینجا خارج اهمیت است

نکته اول سطح مشاغل. منظور از سطح کاردانی، سطح کارشناسی و بالاتر چیست؟ در پاسخ به این سؤال باید گفت منظور از سطح مشاغل، حداقل شرط احراز آن شغل است. به عنوان مثال برای احراز پست مدیریت مدرسه، آموزگاری، مربی تربیت بدنی، هنرآموزی و دبیری داشتن حداقل مدرک کارشناسی الزامی است که موجب می شود این مشاغل در سطح کارشناسی باشند حتی اگر در مناطقی بنا به ضرورت، حداقل مدرک تحصیلی آن پست نیز رعایت نگردد مانعی برای اعمال سطح آن شغل برای متصدی آن ایجاد نمی نماید.

نکته دوم لفظ حداکثر است که ماقبل امتیازات فوق العاده شغل آمده است که به دولت اجازه داده شده که بتواند کمتر از آن را نیز لحاظ نماید و دولت با استفاده از این اجازه با تصویب نامه ۷۱۸۹۳/ت/۴۹۳۰۲ هـ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۹۲ هیئت وزیران که به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش

قانون گذار در بند اخیرالذکر بیان می دارد: «فوق العاده شغل برای مشاغل تخصصی، متناسب با سطح تخصص و مهارت ها، پیچیدگی وظایف و مسئولیت ها و شرایط بازار کار با پیشنهاد سازمان و تصویب هیئت وزیران برای مشاغل تا سطح کاردانی حداکثر ۷۰۰ امتیاز و برای مشاغل هم سطح کارشناسی حداکثر ۱۵۰۰ امتیاز و برای مشاغل بالاتر حداکثر ۲۰۰۰ امتیاز تعیین می گردد. این فوق العاده با رعایت تبصره این ماده قابل پرداخت می باشد». که در تبصره ذیل آن پرداخت فوق العاده شغل را منوط به اعمال اصلاحات ساختاری، نیروی انسانی، فناوری و واگذاری امور به بخش غیردولتی (احکام مذکور در این قانون) و استفاده از منابع حاصل از صرفه جویی های به عمل آمده، نموده است. همچنین انجام اصلاحات مذکور در این تبصره باید به تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی (که در حال حاضر تبدیل به دو سازمان برنامه و بودجه و امور اداری و استخدامی گردیده است) برسد.

شفاف‌سازی قوانین

حسین عاملی

کارشناس حقوقی اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران

در این شماره قصد داریم به صورت کوتاه چند مورد از مسائل قانونی را که موجب ابهاماتی برای معلمان گرامی شده و گاهی منجر به تقدیم دادخواست به دیوان عدالت اداری می‌شود و وقت و هزینه آن‌ها را تلف می‌کنند، بپردازیم؛ مسائلی چون هزینه غذا، هزینه ایاب و ذهاب، تقلیل ساعت کاری بانوان دارای شرایط خاص و مرخصی ذخیره سالانه.

در قانون بودجه سالانه و ضوابط اجرایی آن کمک‌هزینه‌های رفاهی از جمله هزینه ایاب و ذهاب و غذای روزانه برای کارمندان دولت در نظر گرفته شده است که دارای شرایطی است. این شرایط در دستورالعمل‌های نحوه پرداخت کمک‌هزینه‌های رفاهی کارکنان دولت به شماره ۸۸/۵۲/۲۱ مورخ ۲۰/۱۴۵۹۳/۳ معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وقت رئیس‌جمهوری، در خصوص هزینه مستقیم و غیرمستقیم غذای روزانه بیان می‌دارد: «... برای کارمندانی که در روز حداقل ۸ سال کار می‌کنند، با تشخیص بالاترین مقام مسئول... تعیین می‌شود.» می‌بینید که این قانون هم ۸ ساعت کار در روز را شرط نموده و هم موافقت بالاترین مقام مسئول را.

در خصوص هزینه ایاب و ذهاب نیز در بند پ دستورالعمل مذکور «اشتغال ۴۴ ساعت در هفته» را شرط می‌نماید. پس با عنایت به شروط مندرج در این دستورالعمل این مزایا به معلمان تعلق نخواهد گرفت.

اما در خصوص تقلیل ساعت کاری به بانوان دارای شرایط خاص (از جمله داشتن معلولیت شدید و همسر یا فرزند معلول و

استفاده نمایند و چنانچه رئیس اداره یا معاون اداری و مالی وی، بنا به مصالح اداری، با درخواست مرخصی مزبور موافقت نمایند و بدین وسیله امکان استفاده از این مرخصی تا پایان سال تحصیلی برای فرد فراهم نگردد، این مرخصی برای سال بعد ذخیره خواهد شد.» در تبصره اصلاحی این ماده مصوب ۱۳۸۲ علاوه بر توضیحات مرخصی رسته آموزشی بیان می‌دارد: «اعطای مرخصی ذخیره حداکثر به مدت یک ماه ... به مشمولین طرح طبقه‌بندی مشاغل معلمان کشور برای یک بار در طول دوره خدمت به منظور انجام مناسک حج تمتع (حج واجب) در ایام تشریف به مکه مکرمه و مدینه منوره با رعایت سایر مقررات این فصل امکان‌پذیر می‌باشد. این مرخصی قابل ذخیره نیست و از سال ۸۲ لازم‌الاجراست.»

زنان سرپرست خانوار و...» که قانون ۹۵ شهریور ۹۵ به تصویب رسید بحث «۴۴ ساعت اشتغال در هفته» مطرح شده که مانند موارد فوق‌الذکر شامل حال معلمان نمی‌گردد.

همچنین در خصوص مرخصی ذخیره، در ماده ۱۷ آیین‌نامه مرخصی‌ها آمده است: «تعطیلات فصلی مستخدمین رسته آموزشی و دیگر مستخدمینی که از این نوع تعطیلات استفاده می‌کنند تا میزان یک ماه در سال به حساب مرخصی استحقاقی آنان در همان سال منظور می‌شود.»

این قبیل مستخدمین چنانچه در طول سال به عللی به میزان کمتر از تعطیلات فصلی استفاده نمایند ملزم می‌باشند با درخواست مرخصی، مازاد مدت تا یک ماه را در طول سال تحصیلی از مرخصی استحقاقی با رعایت مقررات این آیین‌نامه

نکات حقوقی امتحانات و اسناد آموزش و پرورش

حسین عاملی

کارشناس حقوقی اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران

آن و نظایر این‌ها به قصد تقلب». جعل و تزویر است و مجازات کیفری و به تبع آن اداری خواهد داشت. بدیهی است که این موارد شامل دست بردن و تغییر در اوراق امتحانی، لیست نمرات، دفاتر مدرسه و ... نیز خواهد شد.

ماده ۵۳۲ همان قانون بیان می‌کند که «هر یک از کارمندان و مسئولان دولتی که در اجرای وظیفه خود در احکام و تقریرات و ... نوشته‌ها و اوراق رسمی تزویر کند، اعم از اینکه امضا یا مهری را ساخته یا امضا یا مهر یا خطوطی را تحریف کرده یا کلمه‌ای را الحاق کند یا اسامی اشخاص را تغییر دهد، علاوه بر مجازات‌های اداری و جبران خسارت، به حبس از یک تا پنج سال یا به پرداخت شش تا سی میلیون ریال جزای نقدی محکوم خواهد شد. ضمناً اگر کارکنان دولت از سند مجعول اطلاع پیدا کردند موظفند در حدود اختیارات خود به مقامات مافوق و ذی‌صلاح اطلاع دهند.

با عنایت به موارد فوق انتظار می‌رود معلمان گرامی و مدیران محترم مدارس و دیگر مسئولان، نهایت دقت را در محرمانه نگه داشتن اسناد مخصوصاً اوراق امتحانی و لیست نمرات و عدم تغییر آن‌ها داشته باشند تا مشکلی گریبانگیرشان نگردد. در خصوص نحوه برگزاری آزمون‌ها و وظایف هر یک از ناظرین و مسئولین دیگر در آزمون‌ها، شیوه‌نامه‌ها منتشر شده که باید به اطلاع آن‌ها برسد زیرا تخلف از آن حسب مورد می‌تواند دارای مجازات اداری باشد. مدیران گرامی می‌توانند این شیوه‌نامه‌ها را از ادارات تابعه بخواهند و خود مطالعه نمایند و در اختیار معلمان و عوامل اجرایی نیز بگذارند.

مطابق ماده ۱۲۸۴ قانون مدنی، سند عبارت از هر نوع نوشته‌ای است که در مقام دعوی یا دفاع قابل استناد باشد. به استناد ماده یک «قانون مجازات انتشار و افشای اسناد محرمانه و سری دولتی» سند (اسناد) دولتی به هر نوع نوشته یا اطلاعات ثبت و ضبط شده مربوط به وظایف و فعالیت‌های وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی، از قبیل مراسلات و دفاتر و ... گفته می‌شود. بنابراین دفاتر حضور و غیاب در مدارس، اوراق امتحانی، لیست نمرات و ... را نیز می‌تون مشمول این تعاریف دانست و آن‌ها را سند دولتی به حساب آورد.

همچنین با عنایت به تعریف طبقه‌بندی اسناد در مصوبه ۱۴-۸۷۰ م مورخ ۵۴/۱۰/۰۲ هیئت وزیران، اوراق امتحانی و اسناد دیگر در مدارس می‌توانند محرمانه تلقی گردند، و لذا افشای غیرمجاز آن‌ها می‌تواند موجب اختلال در امور داخلی دستگاه گردد و با مصالح اداری نیز مغایر است. با عنایت به موارد پیش گفته، افشا و انتشار غیرمجاز اسناد و اطلاعات دولتی حسب مورد، مجازات اداری و کیفری خواهد داشت.

نکته دیگری که می‌تواند دارای اهمیت فراوان در خصوص اسناد مذکور باشد موضوع جعل و تزویر است. قانونگذار در ماده ۵۲۳ کتاب پنجم «قانون مجازات اسلامی» جعل و تزویر را چنین تعریف می‌کند: «ساختن نوشته یا سند، ساختن مهر یا امضای اشخاص رسمی یا غیررسمی، خراشیدن یا تراشیدن یا قلم بردن [در نوشته‌ها] یا الحاق یا محو یا اثبات یا سیاه کردن یا تقدیم یا تأخیر تاریخ سند نسبت به تاریخ حقیقی، یا الصاق نوشته‌ای به نوشته دیگر، یا به کار بردن مهر دیگری بدون اجازه صاحب